

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Oroszország

országinformáció

Készítette:

Nagy Márk, Kapitány Sándor, Bukai Andrej

2021

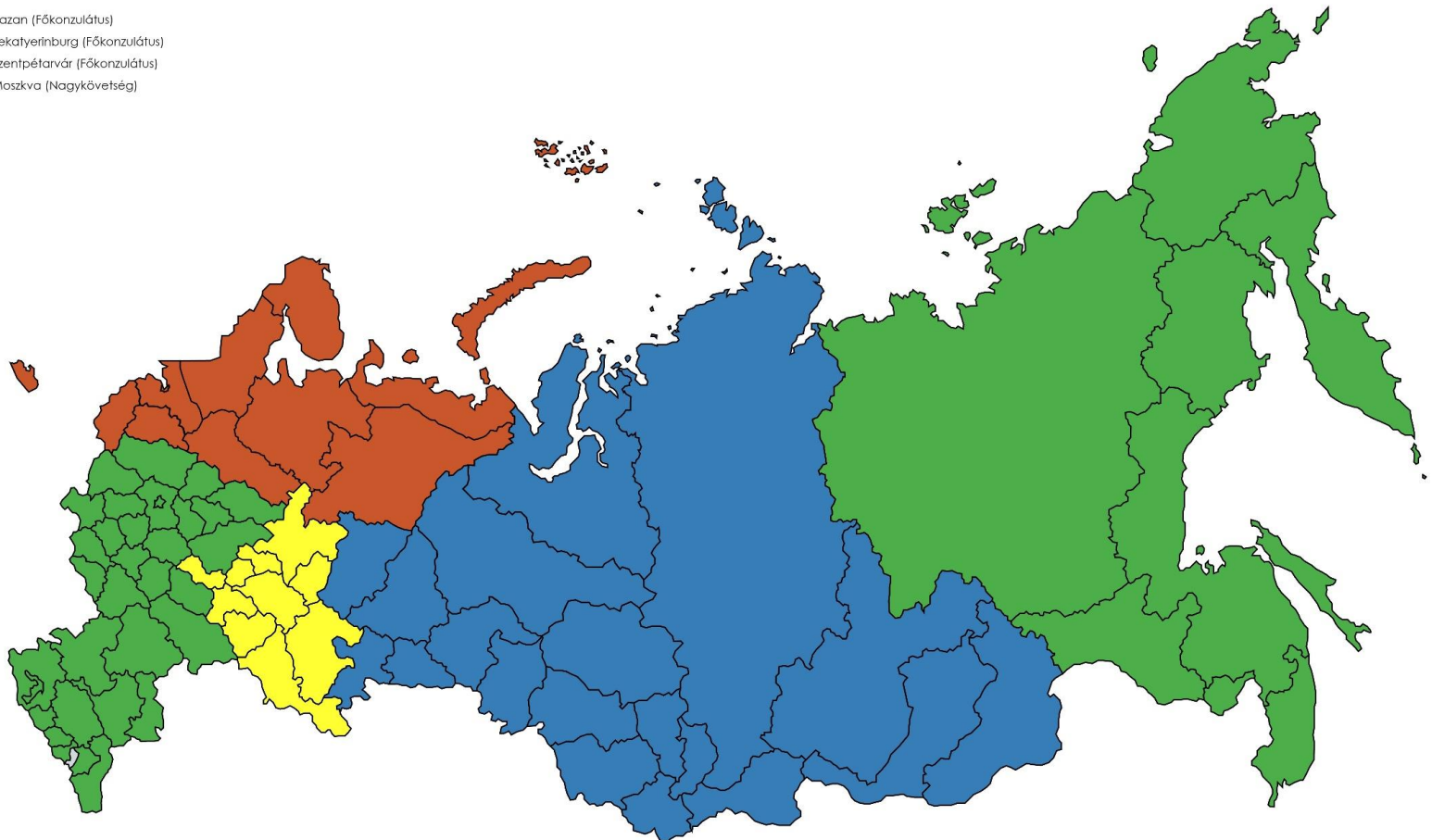

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Konzuli illetékességi területek

Konzuli kerület

- Kazan (Főkonzulátus)
- Jekatyerinburg (Főkonzulátus)
- Szentpétervár (Főkonzulátus)
- Moszkva (Nagykövetség)

Fontosabb gazdasági mutatók

Mutató megnevezése	Mértékegység	2015	2016	2017	2018	2019
GDP értéke (folyó áron)	Mrd USD	1 363,48	1 276,79	1 574,20	1 669,58	1 699,88
GDP változása (reál)	%	- 1,97	0,19	1,83	2,54	1,34
Egy főre jutó GDP folyó áron	USD/fő	9 313,01	8 704,90	10 720,33	11 370,81	11 585,00
Infláció (HICP)	%	15,53	7,04	3,68	2,88	4,47
Munkanélküliségi ráta	%	5,57	5,56	5,21	4,85	4,50
Export értéke	Mrd USD	391,37	330,11	410,72	509,50	481,29
Import értéke	Mrd USD	281,64	263,83	327,21	344,21	352,91
FDI állomány	Mrd USD	6,85	32,54	28,56	8,78	31,97
FDI állomány	Mrd USD	22,09	22,31	36,76	31,38	21,92

Gazdasági és politikai helyzetkép

1. Alapinformációk

Oroszország a világ legnagyobb területű országa (17,1 millió négyzetkilométer).

Államformája szövetségi (föderatív) köztársaság - az 1993-ban elfogadott Alkotmány szerint, az alaptörvényt utoljára 2020-ban módosították népszavazáson.

Az Oroszországi Föderációnak 85 szövetségi jogalanya (szubjektuma) van és területét 8 szövetségi körzetre osztották.

Az elnöki hatáskörök erősek (prezidenciális rendszer), a parlament kétkamarás, négy párt képviselteti magát, a legnagyobb frakcióval az Egységes Oroszország párt rendelkezik.

Oroszország a következő nemzetközi gazdasági szervezetek tagja: Eurázsiai Gazdasági Unió, FÁK, SESZ, WTO, BRICS.

2. Aktualitások

A 2014 óta hatályban lévő nyugati szankciókra válaszul Oroszország embargóval sújtja az EU-ból származó mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek jelentős részét. A szankciós/embargós politika várhatóan középtávon is fenn marad. 2020-ban a pandémia következményei miatt az orosz gazdaság kettős nyomás alá került: a COVID-járvány okozta korlátozások és a csökkenő olajárak jelentősen visszavetették a növekedést, de az ország viszonylag jól ellenállt a külső sokkhatásoknak. A kormányzat a GDP mintegy 4%-át fordította válságkezelésre. A gazdaságvédelmi intézkedéscsomag döntően kedvezményes munkahelymegőrző hitelezést, adó- és járulékfizetési halasztást, valamint adójóváírást tartalmazott. Párhuzamosan megkezdődött a szociális és családtámogató program.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

3. Választások

Elnökválasztás - 2024 (hivatalban lévő elnök: Vlagyimir Putyin – 2018-tól, negyedik alkalommal)

Parlamenti választások - 2021 (hivatalban lévő kormányfő: Mihail Misusztyn - 2020 januárjától)

4. Gazdaságpolitikai célok

Az orosz gazdasági/társadalmi fejlődés 2030-ig szóló prioritásait az ún. [Nemzeti projektek program](#) jelöli ki:

- a lakosság egészségének és jólétének megőrzése;
- a tehetségek önmegvalósításának és fejlesztésének támogatása;
- az élet minőségének és biztonságának javítása;
- a hatékony munkavégzés és a sikeres vállalkozói tevékenység feltételeinek biztosítása;
- digitális átalakulás.

НАЦИОНАЛЬНЫЕ
ПРОЕКТЫ
РОССИИ

Az orosz társadalom és gazdaság közép- és hosszú távú kihívásai:

- a kedvezőtlen demográfiai helyzet,
- a viszonylag magas (13% körüli) szegénységi hányad,
- a strukturális problémák és a kitermelő ágazatoktól való erős függőség,
- az alacsony fejlődési potenciál.

Az áttörést e kihívások és kockázatok kezelésében a nemzetközi elszigeteltségből való kilépés, a gazdasági kooperáció kiszélesítése jelentheti.

5. Kiemelkedő érdekcsoportok

Gáz-és olajipari vállalatok, hadiipari vállalatok, fegyveres szervezetek, pénzügyi/ipari oligarcha-körök.

Kilátások

1. GDP és infláció előrejelzés kormányzati és/vagy nemzetközi oldalról

2020-ban az orosz gazdaság kettős nyomás alá került: a COVID-járvány okozta korlátozások és a csökkenő olajárak jelentősen visszavetették a növekedést, de az ország viszonylag jól ellenállt a külső sokkhatásoknak. Sikertült megőrizni a makrogazdasági stabilitást, Oroszországban a gazdasági visszaesés 2020-ban 3,6-4% között várható.

A főbb makrogazdasági mutatók: az infláció (4,9%), a költségvetés egyenlege (-4,4% GDP) és a rubel árfolyama kezelhető mértékű maradt.

 Munkanélküliség
6-7%

 Kiskereskedelem
-4,2%

 Export
-13-15%

 Beruházás
-6,6%

2021-ben éves szinten 2-3% közötti GDP-bővülés várható (a WB prognózisa: +2,6%). A gazdaság kibocsátása csak 2022-ben érheti el a COVID-válság előtti szintet - akkor 3% GDP növekedést várnak. A gazdaság teljesítményére a járványügyi helyzet rendeződése (vakcináció), az olajárak és kitermelhető mennyiségek alakulása, a szankciós nyomás és a globális konszolidáció menete lesz döntő hatással. A bankrendszer stabilitását nem fenyegeti veszély.

Az infláció mérséklődésére (3-4%), alacsony jegybanki kamatszintre (4%) és a költségvetés konszolidációjára lehet számítani. 2021-ben a költségvetés hiányát a pénzügyi tárca a GDP 2,4%-ra tervezi 45,3 USD hordónkénti olajár mellett. Az államháztartás hiányát adóemelésekkel és az államadósság növelésével kívánják finanszírozni, amely a következő években a GDP 20-21%-ára emelkedhet.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

2. Kormányzati szektorális fókusz

Energetika, infrastruktúrafejlesztés, védelmi ipar, élelmiszeripar és mezőgazdaság, gépgyártás, járműipar.

3. Feltételezett jövőbeli húzóágazatok

Energetika, a gazdaság digitalizációja, high-tech szektorok fejlesztése, gépgyártás, környezetipar.

4. Veszélyek, piacra lépési nehézségek

Szankciós nyomás, a kitermelő ágazatoktól való erős függés, a rubeárfolyam volatilitása, magas piacra lépési költségek, még meglévő bürokrácia, behozatali engedélyek, termékregisztráció sajátos rendszere.

5. Adókönyezet rövid bemutatása

ÁFA: 20%, jövedelemadó: 13%, vállalati nyereségadó 20%. Az ipari parkokban egyedi kedvezményrendszereket működtetnek (ld. lejjebb).

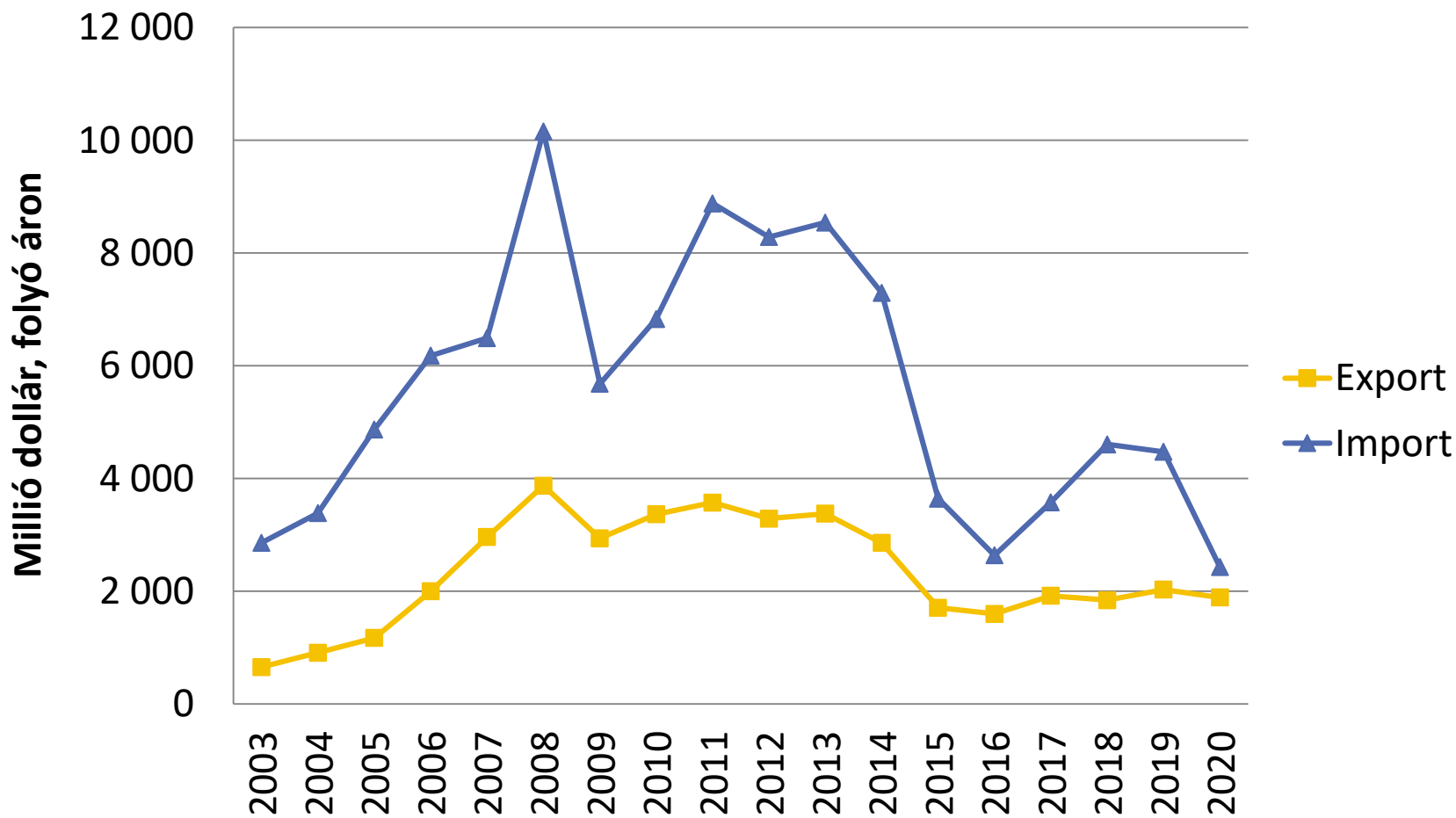
6. Kormányzati beruházási prioritások

Energetika, demográfiát javító beruházások, közlekedési infrastruktúrafejlesztés, digitalizáció, környezetvédelem.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi forgalom

Forrás: KSH

Kereskedelmi kapcsolatok

1. Magyar vállalati attitűd az ország piaca felé

A rendszerváltás előtt a célország az egyik legnagyobb exportpiac volt Magyarországnak, de a 90-es évektől kezdve a nyugati versenytársak megjelenésével hazánk egyre jobban kiszorult a piacról. Számos magyar cég fel tudta venni a versenyt az új konkurenssekkel, ám ehhez folyamatos jelenlétre, új beruházásokra volt szükség.

Export

A régen kialakult sztereotípiák, miszerint az orosz piac minőségtől függetlenül mindent fel tud venni, már nem igaz. Az orosz piac telített, és a fogyasztók minőségi árukat igényelnek. Magyar exportőrök részéről kifejezetten nagy az érdeklődés Oroszország iránt, de számolni kell azokkal a nehézségekkel, amelyek abból fakadnak, hogy az EU-n kívüli harmadik országról van szó. Az orosz piacra lépéshez szükséges engedélyek és tanúsítványok meglete egyes esetekben elengedhetetlen a disztribútorokkal való tárgyalásokhoz. Egy magyar vállalat számára az oroszországi piacra való bejutás legtöbbször a megfelelő helyismeret, a kereskedelmi szabályozások és a meglévő partneri hálózat hiánya miatt okoz gondot. A piacot még nem ismerő, illetve a piacon még nem ismert termékeket gyártó magyar vállalatok ezért leggyakrabban az oroszországi disztribútoron keresztül értékesítést részesítik előnyben.

Leányvállalat alapítása

Amennyiben kialakult partneri hálózattal rendelkeznek, vagy „nulláról” hajlandóak személyes jelenléttel elindulni az orosz piacon, a magyar vállalatok legtöbb esetben korlátolt felelősségű társaságot alapítanak, hogy azzal fedjék le a teljes oroszországi tevékenységüket. Ebben az esetben több éves (akár 4-5) megtérülési idővel, illetve szakértők szerint akár 150-200.000 EUR-s induló tőkével kell számolni.

Gyártás kihelyezés

A piacépítés következő szintje a saját gyártás lokalizációja az orosz piacon, melyre egyre több példát látunk magyar oldalról különböző ágazatokban. Elsősorban régebb óta a piacon lévő vagy tőkeerős közép és nagyvállalatokra jellemző ez a hozzáállás. A 2014 óta egyre erőteljesebben érezhető importhelyettesítés következtében számos külföldi vállalat, köztük magyarok is gyártó telephelyeket létesítenek Oroszországban közös vállalaton vagy a saját leányvállalaton keresztül.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

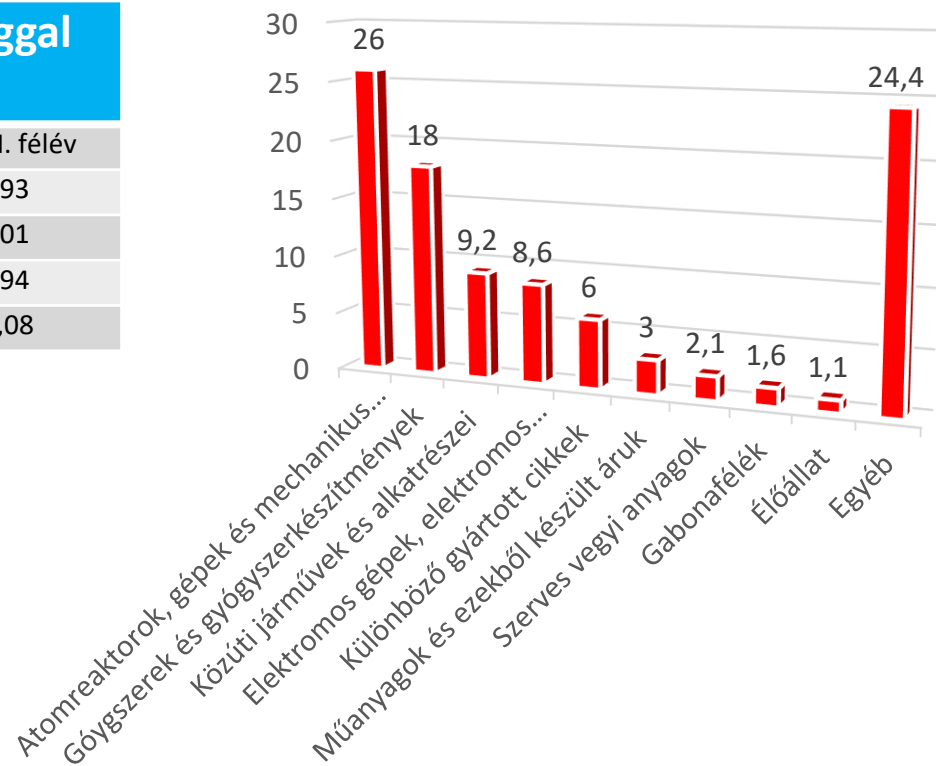
2. Exportszerkezet, hozzáadott érték, kiemelkedő szereplők

Magyar export százalékos megoszlása - 2019

Magyarország külkereskedelme Oroszországgal 2016-2020 (milliárd USD)

	2016	2017	2018	2019	2020 I. félév
Export	1,59	1,92	1,8	2,03	0,93
Import	2,63	3,57	4,60	4,47	1,01
Forgalom	4,2	5,49	6,4	6,5	1,94
Egyenleg	-1,04	-1,65	-2,8	-2,44	-0,08

Forrás: KSH

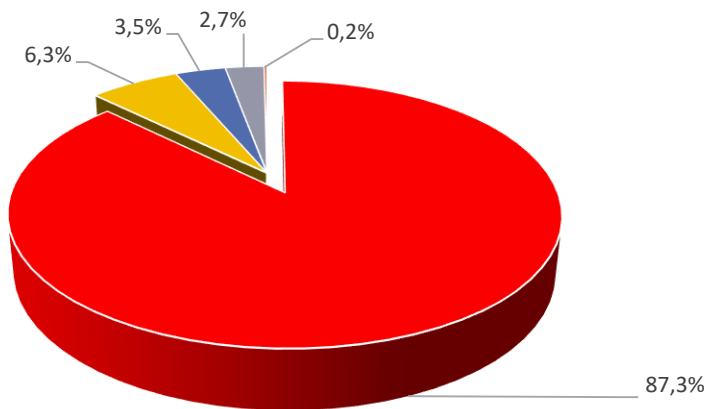

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

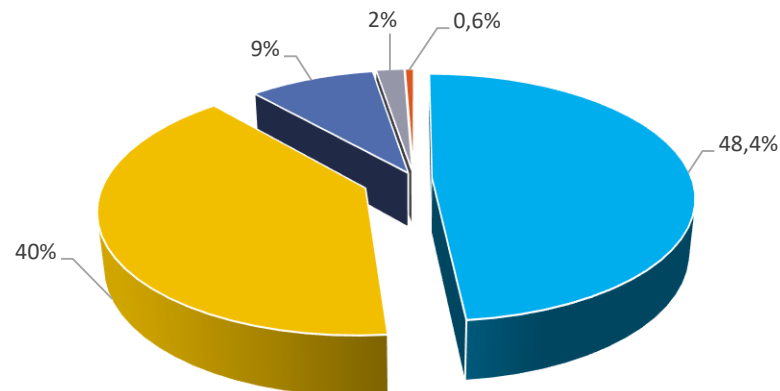
Kereskedelmi kapcsolatok

A magyar import megoszlása termékcsoporthoz szerint

■ Energiahordozók ■ Feldolgozott termékek ■ Nyersanyagok
■ Gépek és szállítóeszközök ■ Egyéb

A magyar export megoszlása termékcsoporthoz szerint

■ Feldolgozott termékek ■ Gépek és szállítóeszközök ■ Élelmiszerek, élő állat
■ Nyersanyagok ■ Egyéb

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

3. Gazdaságdiplomáciai kapcsolatrendszerünk

Magyarország és Oroszország kormánya között rendszeres a legfelső szintű párbeszéd. A legfelsőbb szintű látogatásokon kívül rendszeresen megtartják a Magyar-Orosz Gazdasági Együtműködési Kormányközi Bizottság és a Magyar-Orosz Régióközi Együtműködési Kormányközi Bizottság üléseit.

Magyar-Orosz Gazdasági Együtműködési Kormányközi Bizottság

A Bizottság üléseit általában évente egyszer, felváltva Magyarországon és Oroszországban tartják. A fő feladatok a következők:

- a kétoldalú gazdasági kapcsolatok fejlesztésének megvitatása,
- új lehetőségek feltárása a gazdasági együtműködés további fejlesztéséhez,
- javaslatok kidolgozása a két ország szervezetei közötti gazdasági együtműködés feltételeinek javítására.

Magyar társelnök: Szijjártó Péter – Magyarország külgazdasági és külügyminisztere.

Orosz társelnök: Murasko Mihail Albertovics – az Oroszországi Föderáció egészségügyi minisztere.

Az utolsó ülés: 2020. november 27., Budapest.

A Bizottság keretén belül a következő munkacsoportok működnek:

Energetikai munkacsoport

Ipari munkacsoport

Építésügyi munkacsoport

Mezőgazdasági munkacsoport

Egészségügyi és egészségipari munkacsoport

Turisztikai munkacsoport

Haditechnikai munkacsoport

Oktatási munkacsoport

Infokommunikációs technológiai és innovációs munkacsoport

Sportért felelős munkacsoport

Kulturális munkacsoport

Kereskedelmi kapcsolatok

3. Gazdaságdiplomáciai kapcsolatrendszerünk

Magyar-Orosz Régióközi Együtműködési Kormányközi Bizottság (REB)

A bizottság legfontosabb feladata, hogy projektszinten előkészítse és nyomon kövesse azokat a beruházásokat, üzletkötéseket, amelyek a két ország gazdaságát még szorosabban egymáshoz kötik. Alakuló ülés: 2019. szeptember 26., Budapest.

A már meglévő eredmények javítása érdekében Magyarország töркеihelyezési politikája részeként egy új ösztönzőrendszert (HEPA Külpiacnövekedési Támogatás) készített elő, amely vissza nem térítendő támogatással kívánja ösztönözni a magyar vállalatok oroszországi beruházásait.

Magyar társelnök: Magyar Levente

külgazdasági és külügyminiszter-helyettes.

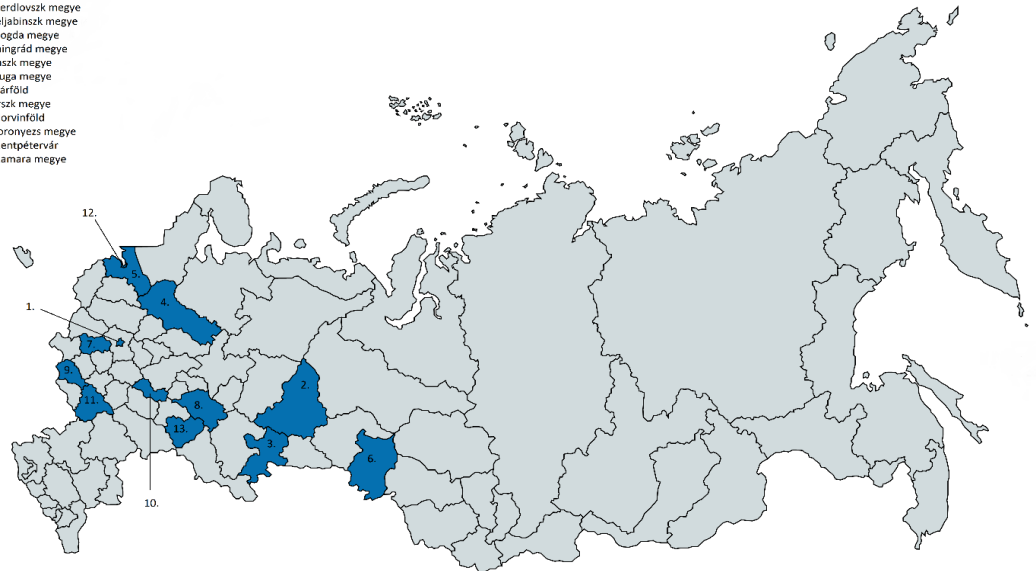
Orosz társelnök: IljaTorosov

gazdaságfejlesztési miniszter-helyettes.

Gazdasági együttműködési megállapodások

Állami szinten közvetlenül az Oroszországi Föderáció régióival is fejlődnek kapcsolataink. Hazánk eddig 13 oroszországi szubjektummal írt alá gazdasági együttműködési megállapodást. Az adott régiókkal az oroszországi magyar külképviseletek rendszeres munkacsoporti üléseket tartanak a potenciális projektek beazonosítása céljából.

1. Moszkva
2. Szverdlovsk megye
3. Cseljabinszk megye
4. Vologda megye
5. Leningrád megye
6. Omszk megye
7. Kaluga megye
8. Tatár föld
9. Kurszk megye
10. Morvin föld
11. Voronyezs megye
12. Szentpétervár
13. Szamara megye

Kereskedelmi kapcsolatok

4. Vásárokon való részvétel, kereskedelmi delegációk az utóbbi egy évben

A koronavírus járvány következtében 2020 márciusától korlátozó intézkedéseket vezettek be Oroszországban, melynek hatására csak ősszel rendeztek meg néhány kiállítást offline módon. 2020 előtt rendszeres volt a magyar cégek részvétele az alábbi nemzetközi kiállításokon (zárójelben a megrendezés hónapja).

- Vízipar: Aquatherm (február)
- Építőipar: Mosbuild (április)
- Egészségipar: Zdravookhraneniye (december), IPhEB (április)
- Mezőgazdaság: Yugagro (november), Agrofarm (február)
- Élelmiszeripar: Worldfood (szeptember), Peterfood (november)
Agroprod mash (október), Prodexpo (február)
- Járműipar: MIMS (augusztus)
- Ipar: Innoprom (július)
- Közlekedés: TransRussia (április)

Kereskedelmi kapcsolatok

5. Tervezett megjelenések, támogatott kiállítások, delegációk

Államilag támogatott kiállítás

A 2020-as évet leszámítva az előző évekhez hasonlóan az Agrármarketing Centrum (AMC) rendszeresen egy magyar nemzeti standdal jelenik meg a moszkvai Prodexpo kiállításon, ennek keretében állami támogatással 8-10 magyar cégnek nyílik lehetősége kiállítani Oroszország legnagyobb élelmiszeripari kiállításán.

Nagykövetségünk tervezi, hogy a 2019-es évhez hasonlóan 2021-ben is magyar egészségügyi fórumot tartson a HEPA-val közösen a Zdravookhraneniye egészségügyi kiállításon, ahol ágazati disztribútorok előtt mutatkozhatnak be magyar orvostechnikai gyártók.

Tervezett nagykövetségi megjelenések

A járvány ideje alatt a nagykövetség áttért az online megjelenésre, így 2020 után 2021-ben is tervben vannak a következő események:

- tőkebefektetési rendezvény magyar cégek számára, orosz régiók bemutatkozásával,
- beruházásösztönzési rendezvény orosz cégek számára,
- orosz sajtómegjelenés (különböző gazdasági témákban: export/beruházásösztönzés),
- MKIK-val közösen megrendezett üzleti-kamarai egyeztetések különböző orosz régiók iparkamaráival és üzleti szereplőivel.

Egyéni céges megjelenések

Magyar oldalról folyamatos az érdeklődés az oroszországi kiállítások iránt, így a már rendszeres magyar kiállítók mellett új szereplők is be szoktak mutatkozni oroszországi, elsősorban moszkvai nemzetközi kiállításokon egy saját stand felállításával. A megjelenések támogatására állami programok keretében is lehet pályázni, ehhez érdemes elsősorban a HEPA Magyar Exportfejlesztési Ügynökség Zrt.-nél érdeklődni.

Delegációk

A reláció nagysága és prioritása miatt folyamatosak a Magyarországról kiutazó, gazdaságdiplomáciai és üzleti delegációk, melyek programjainak előkészítésében és szervezésében a nagykövetség és az oroszországi külképviseletek aktívan részt vesznek, azokhoz szakmai támogatást nyújtanak. A Magyarországra beutazó orosz delegációk programjainak előkészítésében külképviseleteink rendszerint szintén részt vesznek.

Kereskedelmi kapcsolatok

6. Üzleti környezetre vonatkozó gyakorlati tudnivalók: állami ünnepek, üzleti kultúra

Az orosz üzleti környezetről általánosságban elmondható, hogy a globalizáció ellenére még mindig az orosz nyelv az üzleti nyelv, az orosz nyelvismeretet elvárják a külföldi partnerektől. A nagyvárosok fiatalabb generációja kész angolul is tárgyalni, de az idősebb orosz döntéshozók oroszul kommunikálnak.

Néhány ágazat, mint például a startup és IT-szektor, vagy például az orosz multinacionális cégek kivételt képeznek, ahol az angol nyelv használata is elegendő. Minden esetben nélkülözhetetlen azonban az orosz nyelvű marketing anyagok (brosúra, kiadvány, termékismertető, árajánlat) megléte, hiszen az orosz importáló cégek megszokták, hogy a külföldiektől orosz nyelvű anyagokat kapnak. Anélkül nehezen állnak szóba külföldi cégekkel.

Az orosz kultúrában elengedhetetlen a személyes kapcsolatok ápolása, legtöbbször az első sikeres üzlet megkötéséig vagy egy disztribútori szerződés aláírásáig többször is ki kell látogatni Oroszországba. Az orosz ügyfél szereti jobban megismerni partnerét, így több időt és pénzt kell befektetni a partnerség kialakításába, mint például egy angolszász országban. Összességében elmondható viszont, hogy sok esetben a kapcsolatok fokozatos ápolása révén nemcsak „partneri”, hanem „bizalmi” viszony is kialakul az orosz ügyfelekkel/disztribútorokkal, amelynek köszönhetően egy válságosabb időben is jobban kitartanak az adott külföldi partnercég mellett.

Az utóbbi években jelentős előrelépés történt a bürokrácia felgyorsításában, a banki szolgáltatások fejlesztésében. Oroszország jövőbeli prioritásai között szerepel a gazdaság nagymértékű digitalizációja és ezáltal az átláthatóság növelése, ami megkönnyítheti az üzletelést.

Állami ünnepek

január 1.,7.; február 23.; március 8.; május 1.; május 9.; június 12.; november 4.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

7. Beviteli szabályozás sajátosságai, különleges előírások, piacra lépési nehézségek

Az EU-ban tapasztalt áruszállításhoz képest az orosz piacra történő export időigényesebb és körülményesebb.

Az importvámokat az Eurázsiai Gazdasági Unió (EGU) egységes vámtarifaszabályzata (UCT) határozza meg. Általában ezek a behozatali vámtételek 5 és 20 % között mozognak. Az áfa az importált áruk vámértéke után fizetendő, és az importvám összegével arányosan növekszik. Külön figyelmet kell fordítani a piacra lépéshez szükséges engedélyek beszerzésére.

Elsősorban az EGU által előírt engedélyekre és tanúsítványokra van szükség, ám vannak olyan területek, ahol még nincsenek harmonizálva a nemzeti behozatali előírások, így tagországoként eltérőek lehetnek az engedélyek típusai.

A mezőgazdasági termékek behozatala szigorú feltételekhez kötött. Az orosz hatóságok a gyártási/tartási folyamatokat auditálják, és így adnak engedélyt az adott cégeknek mezőgazdasági termékek behozatalára.

Eurázsiai Gazdasági Unió

Az Eurázsiai Gazdasági Unió három ország részvételével létrejött gazdasági együttműködési szervezet.

Oroszország, Kazahsztán és Fehéroroszország elnökei 2014. május 29-én írták alá Asztanában az alapító szerződést, amely révén a gazdasági integráció 2015. január 1-je óta működik. Alapítása óta a szervezet tovább bővült Kirgizisztán és Örményország belépésével.

Az EGU elsődleges célja az áruk, szolgáltatások, tőke és munkaerő szabad mozgásának biztosítása. Közös politikákat ír elő a makrogazdasági, a közlekedés, az ipar és a mezőgazdaság, az energia, a külkereskedelem és a beruházások, a vám, a műszaki szabályozás, a verseny és a monopóliumellenes szabályozás területén.

Jelenleg a legfőbb kereskedelmi nehézség és korlátozás a kelet-ukrajnai konfliktus miatt az USA és az EU által 2014. július 31-től bevezetett szankciós, illetve az orosz válaszként bevezetett embargós korlátozások köre, melyek jelenleg is hatályosak. A szankciók az orosz többségi tulajdonban lévő bankok, érzékeny területeken működő vállalatok tevékenységét, valamint az EU és Oroszország közt fenntartott energetikai és védelmi célú technológiatranszfert nagy mértékben korlátozzák. A nyugati szankciókra válaszul bevezetett orosz embargó (minden EU-tagállamra, így Magyarországra is) élelmiszerkereskedelmi korlátozásokat jelent.

Kereskedelmi kapcsolatok

8. Bankrendszer, nemfizetési kockázat szintje, árfolyamkockázat

Az orosz bankrendszer működését a többször módosított, 1990. évi 395 sz. „A bankokról és banktevékenységről” szóló törvény szabályozza. A jegybank szerepét Oroszország Központi Bankja látja el. 11 ún. „rendszerképző” bankot tartanak nyilván, ebből 4 állami (Szberbank, VTB, Gazprombank, Roszselhozbank) 4 orosz tulajdonú magánbank (Alfa Bank, MKB, Promszvjazbank, Bank Otkrityije) és 3 külföldi tulajdonú pénzügyintézet (Raiffeisenbank Russia, UniCredit, Rosbank).

Az állami hányad a kereskedelmi banki szektorban magas, 70% körüli, a külföldi érdekeltségűeké 20% közelében van. A bankszektor stabilitását a COVID-járvány sem ingatta meg. Ma már számos olyan bank létezik, amely magyar vállalatok számára pénzügyi partnerként ajánlható, az OTP-nek bejegyzett bankja van Oroszországban. Az utóbbi évek gyakorlata alapján a magyar pénzügyintézetek igény esetén készek az orosz partner bankot bevizsgálni. A folyószámlanyitáshoz szükséges dokumentumok köre bankonként eltérhet, de egyszerű betéti számlát már egy útlevétellel és érvényes vízummal is nyithatunk.

Az üzleti morál Oroszországban folyamatosan javul, a nemfizetések kockázati szintje átlagos. Új üzleti partnernél azonban célszerű biztonságos fizetési módot (előre fizetést, vagy akkreditív nyitást kérni), tartós üzleti kapcsolatnál az orosz partner általában 60-90 napos fizetési halasztást köt ki. Az árfolyamkockázat magas, a rubel árfolyama volatilis, erősen függ a szénhidrogén árak alakulásától, a szankciós politika hatásaitól.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

9. Egyéb üzleti kockázati faktorok a célországban

Partner ellenőrzés

Mielőtt szerződést kötnénk egy orosz partnerrel, célszerű leellenőrizni a cég hátterét, tulajdonosi körét.

Ehhez több adatbázis áll rendelkezésre:

[EGRUL](#)

[RUSPROFILE](#)

[ZACHESTNIYBIZNES](#)

Oroszországban nincs kötelező kamarai nyilvántartás, a kamarai tagság önkéntes.

Korrupció

Az országban viszonylag magas a korrupció mértéke, a Transparency International által felállított 2019. évi rangsorban Oroszország 180 ország közül a 137. helyet foglalta el.

Kereskedelmi kapcsolatok

10. Közbizzerzési rendszer, részvételi lehetőségek projektekben, közbizzerzésekben, pályázatokban

Az orosz közbizzerzés nem könnyen elérhető a külföldi vállalatok számára. A tenderkiírások általában csak orosz nyelven készülnek, ennek megfelelően a pályázati dokumentációt is orosz nyelven, speciális orosz szabványok szerint kell beadni.

Fontos megjegyezni, hogy Oroszország nem írta alá WTO Kormányzati bizzerzésekről szóló megállapodását (Agreement on Government Procurement - GPA).

A közbizzerzéseket szabályozó kulcsfontosságú törvény:

„Az áruk, építési beruházások és szolgáltatások állami és önkormányzati bizzerzésének szerződéses rendszeréről” szóló 2013. évi [44. sz. szövetség törvény](#).

Az oroszországi közbizzerzések egységes digitális rendszere itt érhető el:

Официальный сайт
ЕДИНОЙ ИНФОРМАЦИОННОЙ
СИСТЕМЫ В СФЕРЕ ЗАКУПОК

Helyi partnerrel való részvétel

Az orosz közbizzerzési politika a helyben gyártott termékeket részesíti előnyben.

Ahhoz, hogy egy termék vagy szolgáltatás oroszországinak minősüljön, általában Oroszországban kell elvégezni a gyártás utolsó fázisát. A feldolgozás szükséges mélysége az egyes termékektől vagy szolgáltatásoktól függ.

A helyi szakemberek a legfontosabb választásban segítséget nyújthatnak. Ezt akkor kell megtenni, ha már döntés született a végső gyártási lépésről, vagyis a helyi partnerrel való együttműködésről. Általában az ilyesfajta közös gyártás vagy licencszerződésben, vagy közös vállalkozás keretében történik.

Helyi gyártás

Egyes közbizzerzési pályázatok elnyeréséhez szükség lehet a termelés lokalizálására. Természetesen ez komoly és nagy lépés, amely sok erőforrást igényel, és alaposan át kell gondolni. Még a kis méretű beruházási projektek költségei is jelentősek a jó minőségű épületek magas költségei és a bonyolult bürokratikus eljárások miatt. Az oroszországi régiók viszont egymással is versenyezve általában készek különböző, néha akár egyedi adókedvezményeket nyújtani.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

11. Célországban található partnerszervezetek

Oroszországban 85 régió van, amelyek külön-külön kormányzattal, kereskedelmi kamarákkal, ipari szövetségekkel, exportfejlesztési és beruházási ügynökségekkel rendelkeznek.

Ha egy konkrét régióban tevékenykedő céggel/cégekkel kíván partneri kapcsolatot kiépíteni, célszerű a megfelelő régiós szervezetet/kamarát felkeresni.

Szövetségi szinten az alábbi szakmai szervezeteket ajánljuk figyelmükbe:

Kereskedelmi kapcsolatok

12. Kapcsolatfelvétel, piacra lépés, partnerkeresés javasolt módja

Az Oroszországba való piacra lépés többféleképpen valósulhat meg attól függően, hogy az adott külföldi cég milyen hosszú távon gondolkodik a piacon. A célországban nagyon fontosak a személyes kapcsolatfelvételek, így elengedhetetlen az oroszországi kiállításokon való megjelenés kiállítóként vagy legalább látogatóként.

Közvetlen értékesítés

A piacra lépés legegyszerűbb módja, elsősorban olyan külföldi vállalatok alkalmazzák, melyeknek már régebb óta megvan az oroszországi vevőkörük, és termékeik, márkájuk ismert a piacon.

Disztribúciós értékesítés

A piacot kevésbé ismerő, illetve a még nem ismert termékeket gyártó külföldi vállalatok leggyakrabban az oroszországi disztribútoron keresztül értékesítést részesítik előnyben. Itt előny lehet - bár ágazatonként és termékenként vannak eltérések -, hogy a disztribútorok átvállalhatják a szükséges tanúsítványok és engedélyek költségeit és az utánajárását. Fontos tudni, hogy az orosz disztribútorok sok esetben területi (akár országos) exkluzivitást várnak el a külföldi gyártótól.

Kereskedelmi képviselő vagy fióktelep nyitása

Egy külföldi cég dönthet úgy is, hogy képviselői irodát vagy fióktelepet hoz létre Oroszországban. Ez egy magasabb szintje a piacépítésnek, bár egyik vállalati forma sem minősül jogi személyiséggel rendelkező társaságnak. A kereskedelmi képviselő a székhely szerinti „előkészítő és kiegészítő” tevékenységeket végezheti, míg a fióktelepek a székhely összes tevékenységét. A kereskedelmi képviselőket és a fióktelepeket az oroszországi Szövetségi Adószolgálatnak kell akkreditálnia. A szükséges dokumentumok benyújtása után körülbelül 6-8 hét alatt meg lehet nyitni egy kereskedelmi képviselőt vagy fióktelepet.

Leányvállalat alapítása

A külföldi cégek leányvállalat alapításával már jogi személyiséggel rendelkező társaságot hozhatnak létre Oroszországban. Az oroszországi leányvállalatok leggyakoribb jogi formája a korlátolt felelősségű társaság és a részvénytársaság, az előbbi a jellemzőbb.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kereskedelmi kapcsolatok

13. Fizetési módok, és javasolt értékesítési csatornák

Tartós üzleti kapcsolatnál az orosz partner általában 60-90 napos fizetési halasztást köt ki. Új üzleti partnernél azonban célszerű biztonságos fizetési módot (előre fizetést, akkreditív nyitást, bankgaranciát kérni). A nyitva szállítás nem ajánlott.

Új partneri kapcsolat esetén az orosz vevő/disztribútor nem fog beleegyezni a 100%-os előleg fizetésbe, az orosz piacon megjelenni kívánó magyar cégeknek ezt a körülményt mindenképpen figyelembe kell venni a rövid és középtávú értékesítési terveikben.

Az EXIM Oroszországban működő képviselete is segíti a két ország közötti külkereskedelmi tevékenységet kedvezményes exportfinanszírozási termékekkel. Az EXIM 2020. december 17-től hatályos országkockázati besorolása és a biztosíthatósági szabályok szerint Oroszország a 4-es országkockázati kategóriába esik, tehát biztosítható (két éves vagy két éven túli törlesztési futamidejű ügyletek vonatkozásában), kivéve a Dagesztáni Köztársaság, az Ingus Köztársaság, Észak-Osétia és a Csecsen Köztársaság területét.

Kereskedelmi kapcsolatok

14. Szállítási lehetőségek és feltételei

Oroszországban a külkereskedelmi tevékenység engedélyezését a 2003. évi [164. sz. szövetségi törvény](#) szabályozza.

Az exportárut kísérő okmányok megegyeznek a nemzetközi külkereskedelmi forgalomban általában alkalmazott okmányokkal (fuvarlevél, számla, rakjegyzék, származási bizonyítvány, stb.), de azok termékenként az orosz behozatali feltételekben megkövetelt speciális okmányokkal kiegészülhetnek.

Az áruk nagy részénél szükség van forgalomba hozatali engedélyre, valamint az áruk forgalmazását lehetővé tevő minőségi tanúsítványokra, amelyek igazolják, hogy az áru minősége az orosz szabványoknak megfelel. A tanúsítványt erre szakosodott intézetek adják ki az áru bevizsgálását követően. Az oroszországi piacfelméréssel egy időben célszerű felvenni a kapcsolatot az ilyen tanúsítványok beszerzésére szakosodott ügynökségekkel, amelyek a VTSZ-számot megadva meg tudják mondani, mekkora költséggel és milyen idővel kell számolni az engedélyek beszerzésével kapcsolatban. A termék komplexitásától függően a költségek néhány száz és a több tízezer EUR között mozoghatnak.

Magyarország elsősorban késztermékeket exportál Oroszországba, a kiszállítás az esetek döntő többségében közúti szállítmányozással történik. Az oroszországi piacra belépő új magyar exportőrök főként EXW-árakat adnak meg az orosz vevőknek, a későbbi tárgyalások során azonban változhatnak a paritások.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Befektetési kapcsolatok

1. Legnagyobb magyarországi befektetők és tevékenységük

Rosatom, Dunafer, Transmasholding, Sberbank

Az MNB végső befektetőkre vonatkozó adatai alapján Oroszország közvetlen tőkebefektetésének állománya 2018-ban mintegy 895,2 millió EUR volt, ami az összesített állomány 1,07 %-át jelenti. Oroszország ezzel a 19. legnagyobb befektető Magyarországon. Az orosz befektetők jellemző, hogy gyakran stratégiai cégek, részvények, ingatlanok felvásárlásával, nem pedig saját beruházással jelennek meg az országban.

2. Befektetés-ösztönzési projektek az előző években, fókusz

A 2019. és 2020. év egyik legjelentősebb gazdasági együttműködése az a magyar-orosz közös projekt, melynek keretében 1.300 vasúti kocsit gyártanak le közösen magyar és orosz cégek az Egyiptomi Nemzeti Vasúttársaságnak több mint 1 milliárd EUR értékben. Orosz oldalról a világ 4. legnagyobb vasútikocsi-gyártója, a Transmasholding vesz részt a projektben, amely közös vállalatot hozott létre Magyarországon, és felvásárolta a Dunakeszi Járműjavítót. A közös vállalat komoly beruházásokat fog végrehajtani, megnöveli gyártási kapacitását, hogy Európa egyik vezető vasútikocsi-gyártójává nőhesse ki magát.

Befektetési kapcsolatok

3. A célország befektetés-ösztönzési rendszerének bemutatása

Az oroszországi befektetési környezet jelentősen megváltozott az utóbbi években. Az ország a 31. helyen áll a Világbank 2019-es „Doing Business Report” jelentésében. Néhány évvel ezelőtt még csak a 124. helyet foglalta el.

Az orosz régiók meglehetősen széles jogalkotói hatáskörrel rendelkeznek, és önállóan állapíthatják meg mind a preferenciális feltételeket a befektetők számára, mind az ilyen feltételek alkalmazására vonatkozó eljárást és követelményeket, kivéve, ha az adótörvény vagy a szövetségi állam korlátozza ezen jogköreiket.

Az orosz régiók külön-külön rendelkeznek beruházásösztönzési ügynökségekkel, melyek a régiók kormányzatai alá tartoznak. A külföldi beruházók elsősorban a regionális beruházásösztönzési ügynökségekkel dolgoznak együtt egy-egy regionális beruházási projekt esetében.

2011 óta működik a Russian Direct Investment Fund (RDIF), amely szövetségi szinten koordinálja és támogatja a jelentős külföldi beruházásokat.

Az [RDIF honlapján](#) meg lehet tekinteni az összes oroszországi régió főbb mutatószámait, amelyek alapján összehasonlíthatók a régiók közötti különbségek.

Főbb támogatási formák:

- I. Régiós adótámogatások
- II. Speciális Gazdasági Övezetekben nyújtandó támogatások (28 ilyen övezet van, angol rövidítés: SEZ)
- III. Társadalmi-gazdasági fejlesztés szempontjából kiemelt területeken nyújtandó támogatások (angol rövidítés: TPSED)
- IV. Speciális befektetési szerződés után járó támogatások

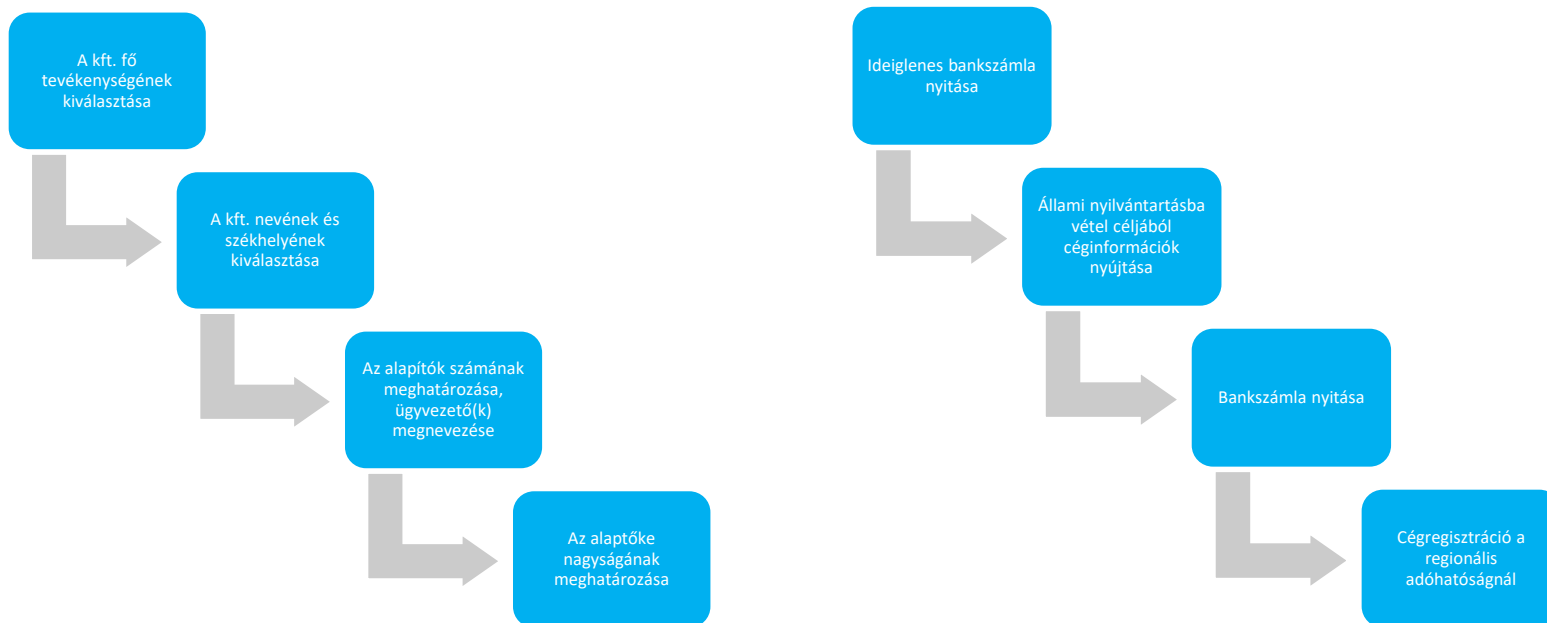

Befektetési kapcsolatok

4. Cégalapítási szabályok, társasági formák, cégbejegyzés adminisztrációs igénye

Oroszországban a leggyakoribb gazdasági társasági forma a korlátolt felelősségű társaság (orosz rövidítés: „ООО”), amelynek minimális előírt alaptőkéje 10.000 RUB. A regisztráció 4.000 RUB illetékkel elvégezhető.

A Kft. regisztrációs folyamata az alábbiak szerint zajlik:

Befektetési kapcsolatok

5. Adózási szabályok, befektetés esetén adózási kedvezmények a célországban

Oroszországban a jogi személyiséggel rendelkező társaságokat érintő **legfőbb adókulcsok**:

- vállalati nyereségadó: 20% (3% - szövetségi, 17% - regionális költségvetésbe, az utóbbit a régió 12,5%-ig csökkentheti);
- áfa: 0%(pl. szabad vámzóna alá vont áruk), 10% (pl. élelmiszerek), 20%;
- vagyonadó: régiónként eltérő, max. 2,2%.

Régiós adótámogatások befektetések esetén:

Oroszország legtöbb szövetségi régiója adókedvezményeket biztosít a befektetők számára, különös tekintettel a csökkentett társasági nyereségadóra és a társasági vagyonadóra. A támogathatósági kritériumok általában megkövetelik, hogy a befektetési projekt megfeleljen a regionális üzleti prioritásoknak és a minimális beruházás összegének. Az ilyen adókedvezményeket általában egy olyan időszakra ítélik oda, amely nem haladja meg a beruházási projekt megtérülési idejét, és a realizált adómegtakarítások összege nem haladhatja meg a projekt keretében megvalósuló kezdeti beruházás összegét. A koncessziókra való jogosultság további feltételeit a regionális hatóságok állapíthatják meg, különös tekintettel a régióban lakóhellyel rendelkező személyek foglalkoztatását, az infrastruktúra fejlesztésére vonatkozó kötelezettségeket, stb. illetően.

Egyéb támogatások:

SEZ: a speciális gazdasági övezetek jogi státuszát a 2005. évi [116. sz. szövetségi törvény](#) rögzíti.

TPSED: a TPSED jogi státuszát a 2014. évi [473. sz. szövetségi törvény](#) rögzíti.

Befektetési kapcsolatok

6. Ajánlott cégeképviselési formák a célországban

Kereskedelmi képviselet vagy fióktelep: egyik vállalati forma sem minősül jogi személyiséggel rendelkező társaságnak. A kereskedelmi képviselet vagy a fióktelep tevékenységéért, kötelezettségeiért a külföldi székhely felel.

A kereskedelmi képviselet csak a székhelyhez kapcsolódó „előkészítő és kiegészítő” tevékenységeket végezhet, míg a fióktelepek a székhely által általában végzett összes tevékenységet elvégezhetik, beleértve az adásvételi szerződések aláírását is. Az oroszországi üzleti tevékenység végzése érdekében a kereskedelmi képviseleteket és a fióktelepeket az Oroszországi Szövetségi Adószolgálatnak kell akkreditálnia. A képviselet vagy a fióktelep csak akkor nyithat bankszámlát, ha már beszerezte az adóhatóságtól az akkreditációs és adózással kapcsolatos igazolásait, valamint statisztikai regisztrációs igazolásait.

Korlátolt felelősségű társaságok és részvénytársaságok:

Az oroszországi vállalatok leggyakoribb jogi formája a korlátolt felelősségű társaság (orosz rövidítés: „ООО”) és a részvénytársaság (orosz rövidítések: „АО”, „ПАО”).

A magyar gyakorlatnak megfelelően a korlátolt felelősségű társaságok tulajdonosi törzsbetéteit az orosz jogszabályok sem tekintik értékpapíroknak. A részvénytársaságok részvényei viszont értékpapíroknak tekintendők, és azokat az Oroszországi Központi Bank pénzügyi piacokra történő belépésért felelős főosztályán kell nyilvántartásba venni.

Külföldi vállalatok legtöbb esetben korlátolt felelősségű társaságot alapítanak, hogy azzal fedjék le a teljes oroszországi tevékenységüket.

Befektetési kapcsolatok

7. Esetleg befektetésekhez igénybe vehető munkaerő támogatások, pályázati források

Speciális befektetési szerződés után járó támogatások

A 2014-ben létrehozott speciális befektetési szerződés (angol rövidítés: SPIC) olyan mechanizmus, amely ösztönzőleg hathat az ország iparának fejlesztésére, különös tekintettel a külföldi befektetők ipari termelésének oroszországi lokalizálására.

A SPIC egy külföldi befektető és az Oroszországi Föderáció egy állami struktúrája (általában regionális végrehajtó szerv) között létrejött szerződés.

A SPIC értelmében a befektető a szerződésben megállapított határidőn belül vállalja, hogy az Oroszországi Föderáció területén ipari termelést létesít, korszerűsít és/vagy indít el. Emellett a másik fél, vagyis a területileg illetékes oroszországi állami szereplő a szerződésben rögzített időszakra vállalja, hogy az Oroszországi Föderáció törvényei alapján olyan támogatásokat nyújt a befektetőnek, amelyek a SPIC megkötésekor hatályosak. A szerződést 10 évre kötik a felek.

A speciális befektetési szerződés jogi vonatkozását a 2014. évi [488-as szövetségi törvény 16. cikke](#) rögzíti.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Befektetési kapcsolatok

8. Jogszabályi háttér bemutatása felsorolás szerűen

- Egyezmény a Magyar Köztársaság és az Oroszországi Föderáció között a kettős adózás elkerüléséről a jövedelem és a vagyonadók területén, 1994.
- Megállapodás a Magyar Köztársaság és az Oroszországi Föderáció között a beruházások ösztönzéséről és kölcsönös védelméről, 1995.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Együttműködési lehetőségek

Vízgazdálkodás

ICT

Szennyvíz- és
hulladékkezelési
technológiák

Gáz- és olajipari
berendezések

Mezőgazdasági és
élelmiszer-feldolgozó
technológiák

Gyógyszerek,
gyógyászati
berendezések

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Kiemelt ágazatok

Putyin elnök 2018. májusi rendeletében határozta meg az „Oroszországi Föderáció fejlődésének 2024-ig tartó nemzeti stratégiáját”, melynek keretében 400 milliárd USD-t terveztek elkülöníteni 12 nemzetgazdasági szempontból kiemelt területre:

- demográfiai növekedés;
- egészségügy;
- oktatás;
- lakhatás és városi környezet;
- ökológia;
- biztonságos és jó minőségű utak;
- munkaerőpiac növelése;
- tudomány;
- digitális gazdaság;
- kultúra;
- kis- és középvállalkozások támogatása;
- nemzetközi együttműködés és export.

A „nemzeti projektek” néven ismert program célja, hogy Oroszország bekerüljön a világ 5 legnagyobb gazdasága közé. A koronavírus-járvány következtében azonban 2020 júliusában az elnök egy új rendeletben 2030-ra módosította a középtávú fejlesztési stratégia céldátumát, az orosz kormányt pedig utasította a nemzeti projektek újratervezésére. Az új koncepció és költségvetés 2021 elején még nem volt ismeretes.

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM

Elérhetőségek

Jekatyerinburg:

Endrejter Tímea

620075. Jekatyerinburg, ulica Gogolja 15.

E-mail: Tendrejter [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 343 355 92 54

Mobil telefonszám: +7 922 292 1330

Moszkva:

Bukai Andrej

115127. Moszkva, ulica Moszfilmovszkaja 62.,

E-mail: Abukai [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 495 641 75 04

Mobil telefonszám: +7 988 899 88 23

Moszkva:

Kapitány Sándor

115127. Moszkva, ulica Moszfilmovszkaja 62.

E-mail: Skapitany [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 495 641 75 04

Mobil telefonszám: +7 916 968 6193

Szentpétervár:

Mikecz Gábor

Cím: 191025. Szentpétervár, ulica Marata 15

E-mail: Gmikecz [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 812 312 64 58

Mobil telefonszám: +7 963 346 00 75

Kazan:

Madari Ákos Imre

420107. Kazan, ulica Szpartakovszkaja 6.

Szuvar Plaza, 5. emelet

Email: Amadari [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 843 526 55 52

Mobil telefonszám: +7 987 415 21 27

Moszkva:

Nagy Márk

115127. Moszkva, ulica Moszfilmovszkaja 62.

E-mail: Mark.Nagy [kukac] mfa.gov.hu

Hivatali telefonszám: +7 495 641 75 04

Mobil telefonszám: +7 985 666 8549